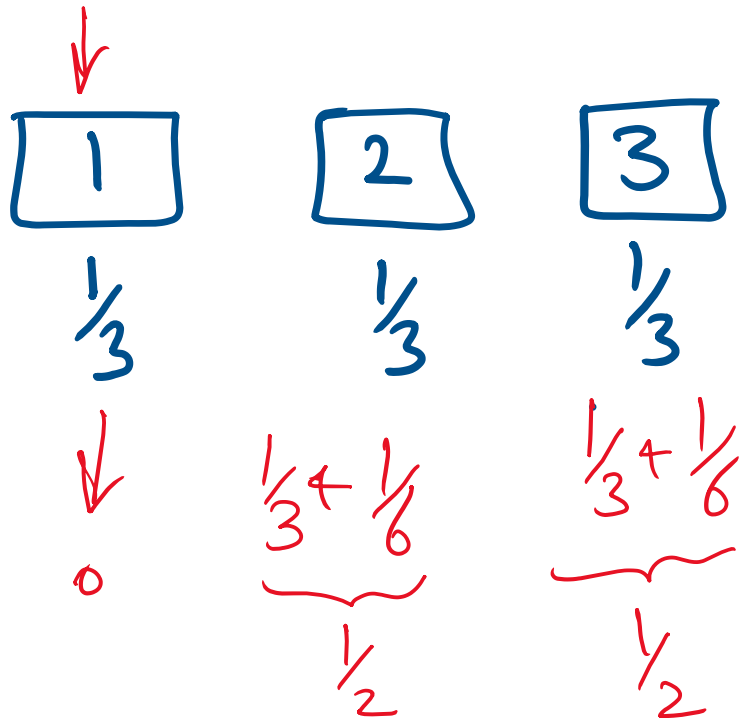

Independence

مساله مونتى هال (Monty Hall)

$$P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}$$

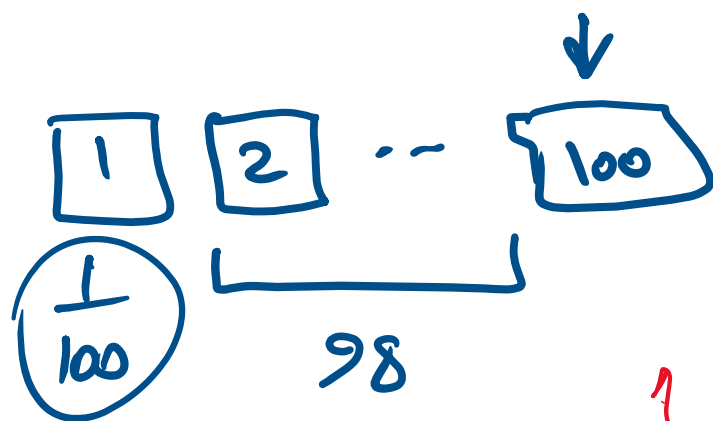

A_i : جايزه در حبه نام باشد

$$P(A_i) = \frac{1}{3}$$

B_i : حبه نام يوج شود

$$P(A_i | B_i)$$

$$\begin{aligned}
 P(A_1 | B_1) &= 0 \\
 P(A_2 | B_1) &= ? \\
 P(A_3 | B_1) &= ?
 \end{aligned}$$

$$P(A_2 | B_1) = \frac{\overbrace{P(B_1 | A_2)}^{1/2} \overbrace{P(A_2)}^{1/3}}{P(B_1)} = \frac{\frac{1}{3}}{P(B_1)} \leftarrow$$

$$P(A_3 | B_1) = \frac{\overbrace{P(B_1 | A_3)}^{1/2} \overbrace{P(A_3)}^{1/3}}{P(B_1)} = \frac{\frac{1}{6}}{P(B_1)} \leftarrow$$

$$\begin{aligned}
 P(B_1) &= \underbrace{P(A_1)}_{\frac{1}{3}} \underbrace{P(B_1|A_1)}_0 + \underbrace{P(A_2)}_{\frac{1}{3}} \underbrace{P(B_1|A_2)}_1 \\
 &\quad + \underbrace{P(A_3)}_{\frac{1}{3}} \underbrace{P(B_1|A_3)}_{\frac{1}{2}} \\
 &= \frac{1}{2}
 \end{aligned}$$

استقلال

$$P(A \cap B) = P(A)P(B)$$

$$P(A \cap B) = P(A)P(B|A)$$

$$P(A \cap B) = P(B)P(A|B)$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \Rightarrow P(B|A) = P(B) \\ P(A|B) = P(A) \end{array} \right.$$

تعبیر بسامدی و بیزی استقلال

A : سِر آهِن سَکَه اول

B : دَم ~ ~ ~

$$P(A) \cong \frac{n_A}{n}$$

$$P(A|B) \cong \frac{n_{A \cap B}}{n_B}$$

$$P(A|B) = \frac{P(B|A) P(A)}{P(B)} = P(A)$$

قضیه: اگر A و B مستقل باشند، آنگاه A و \bar{B} مستقلند.

$$P(\bar{B}|A) = P(\bar{B})$$

$$P(A \cap \bar{B}) = P(A)P(\bar{B})$$

$$P(\bar{B}|A) = 1 - \underbrace{P(B|A)} = 1 - P(B) = P(\bar{B})$$

استقلال سه پیشامد

A B C

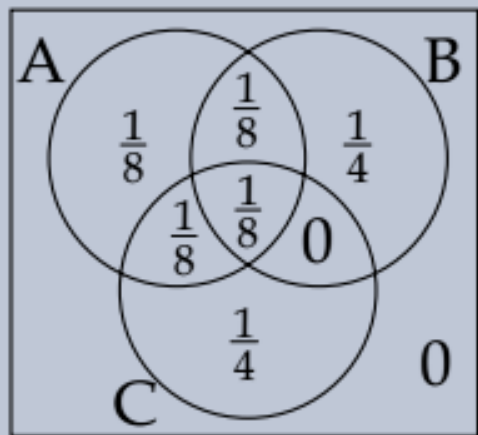
$$P(A \cap B) = P(A) P(B)$$

$$P(A \cap C) = P(A) P(C)$$

$$P(B \cap C) = P(B) P(C)$$

$$P(A \cap B \cap C) = P(A) P(B) P(C)$$

مثال

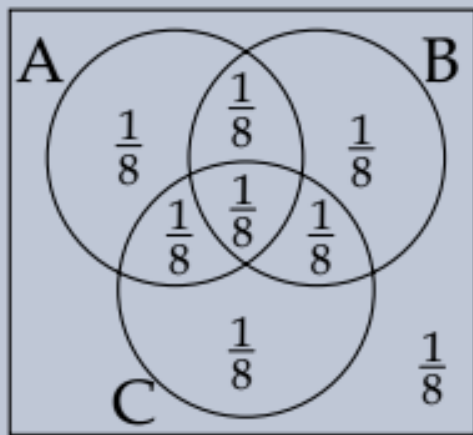
$$\checkmark \frac{1}{4} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = P(A)P(B)$$

$$\checkmark \frac{1}{4} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = P(A)P(C)$$

$$\boxtimes \frac{1}{8} \neq \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = P(B)P(C)$$

$$\checkmark \frac{1}{8} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = P(A)P(B)P(C)$$

A و B مستقل، A و C مستقل

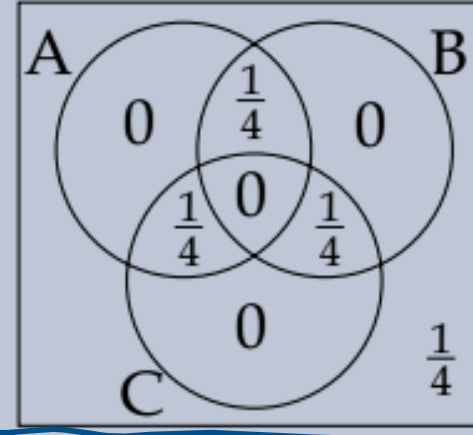
$$\checkmark \frac{1}{4} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = P(A)P(B)$$

$$\checkmark \frac{1}{4} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = P(A)P(C)$$

$$\checkmark \frac{1}{4} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = P(B)P(C)$$

$$\checkmark \frac{1}{8} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = P(A)P(B)P(C)$$

مستقل

$$\checkmark \frac{1}{4} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = P(A)P(B)$$

$$\checkmark \frac{1}{4} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = P(A)P(C)$$

$$\checkmark \frac{1}{4} = \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = P(B)P(C)$$

$$\boxtimes 0 \neq \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = P(A)P(B)P(C)$$

دو به دو مستقل

استقلال بیش از دو پیشامد

n پیشامد A_1, A_2, \dots, A_n را مستقل گویند، هرگاه برای هر دسته اعداد صحیح k_1, k_2, \dots, k_r که $r \leq n$ داشته باشیم:

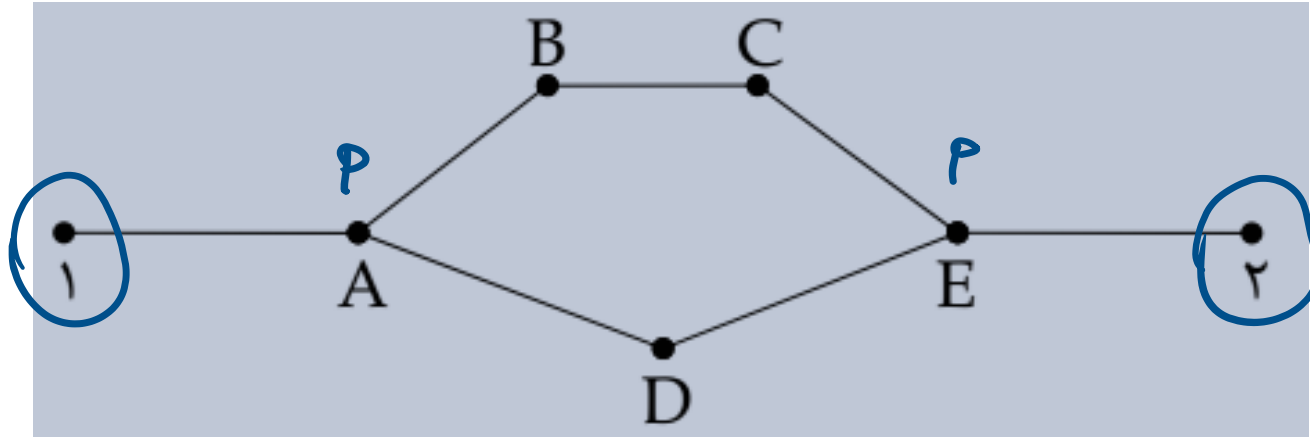
$$P(A_{k_1} A_{k_2} \dots A_{k_r}) = P(A_{k_1}) P(A_{k_2}) \dots P(A_{k_r})$$

• برای استقلال n پیشامد، چه تعداد رابطه باید برقرار باشند؟

$$2^n - n - 1$$

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B)$$

مثال: لینک مخبراتی

p : احتمال سالم بودن
آنتن‌ها

$$P(A (B \cup D) E) = P(\underline{ABCE} \cup \underline{ADE})$$

$$= \underline{P(ABCE)} + \underline{P(ADE)} - P(ABCDE)$$

$$= p^4 + p^3 - p^5$$

مثال

○ دو تاس را پرتاب می‌کنیم و خروجی آن‌ها را D_1 و D_2 می‌نامیم.

- E : تاس اول ۱ بیاید
- F : تاس دوم ۶ بیاید
- G : مجموع دو تاس ۷ شود

$$P(E) = \frac{1}{6} \quad \boxed{P(G) = \frac{1}{6}}$$

$$P(E \cap G) = \underbrace{P(E)} \underbrace{P(G|E)} = \frac{1}{6} \times \frac{1}{6} = \frac{1}{36}$$

$$\boxed{P(G|E) = \frac{1}{6}}$$

← ○ آیا E و G مستقل هستند؟

← ○ آیا F و G مستقل هستند؟

← ○ آیا E ، F و G مستقل هستند؟

آزمایش تکراری (Repeated Trials)

• وقتی یک آزمایش تصادفی را تحت شرایط یکسانی **تکرار** می‌کنیم.

○ تعبیر تجربی: احتمال پیشامد A در فضای Ω حدود n_A/n است.

○ تعبیر مفهومی: با تکرار آزمایش، به جای فضای Ω قبلی، یک فضای جدید Ω_n داریم که $\Omega_n = \Omega \times \Omega \times \dots \times \Omega$

$$\Omega = \{H, T\} \quad \Omega_3 = \{(H, H, H), \dots, (T, T, T)\}$$

مثال: پرتاب سکہ ۵ بار

2: سیر

3: خط

احتمال سیر آمدن: p

$$\boxed{\cancel{\binom{5}{2}} p^2 (1-p)^3}$$

A_i : احتمال سیر آمدن در پرتاب i ام

$$\Omega = \{ (HHHHH), \dots, (TTTTT) \}$$

$$P(A_1 A_2 \bar{A}_3 \bar{A}_4 \bar{A}_5) = \underbrace{P(A_1)}_p \underbrace{P(A_2)}_p \underbrace{P(\bar{A}_3)}_{1-p} \underbrace{P(\bar{A}_4)}_{1-p} \underbrace{P(\bar{A}_5)}_{1-p}$$

آزمایش برنولی (Bernoulli Trials)

$$P(\underbrace{A_1 A_2 \bar{A}_3 \bar{A}_4 \bar{A}_5}_{p^2(1-p)^3} \cup \underbrace{\bar{A}_1 A_2 A_3 \bar{A}_4 \bar{A}_5}_{p^2(1-p)^3} \cup \dots)$$

$$= \binom{5}{2} p^2 (1-p)^3$$

آزمایش برنولی

○ اگر پیشامد B در فضای Ω_n این باشد که پیشامد A، k بار با ترتیب خاصی اتفاق افتد.

$$P(A) = p$$

$$\begin{aligned} P_n(k) &= p^k (1-p)^{n-k} \\ &= p^k q^{n-k} \end{aligned}$$

$$q = 1 - p$$

آزمایش برنولی

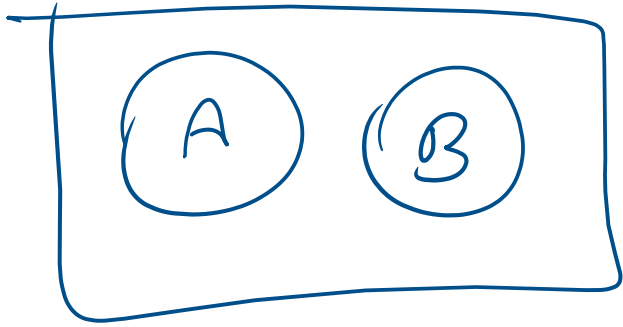
- اگر پیشامد D در فضای Ω_n این باشد که پیشامد A ، k بار با هر ترتیبی اتفاق بیافتد.

$$P(D) = P_n(k) = ?$$

$$\boxed{P_n(k)} = \binom{n}{k} p^k (1-p)^{n-k}$$

آیا پیشامدهای ناسازگار، مستقلند؟

A \bar{A}

آزمایش برنولی تعمیم یافته

• در آزمایش برنولی فقط دو حالت داشتیم: وقوع A یا وقوع \bar{A}

$$A_1 \dots A_r$$

• در حالت کلی اگر A_i ها مجموعه Ω را افراز کنند.

$$A_i \quad k_i$$

$$k_1 + k_2 + \dots + k_r = n$$

$$\begin{aligned} P(A_i) &= P_i \binom{n}{k_1, k_2, \dots, k_r} p_1^{k_1} p_2^{k_2} \dots p_r^{k_r} \\ &= \frac{n!}{k_1! k_2! \dots k_r!} \left(\text{---} \rightsquigarrow \text{---} \right) \end{aligned}$$

آزمایش برنولی تعمیم یافته

- احتمال پیشامد B در فضای Ω_n ، که در n آزمایش، A_i ها هر یک k_i بار با ترتیب خاصی اتفاق افتند، به شرط
$$k_1 + \cdots + k_r = n$$

آزمایش برنولی تعمیم یافته

- احتمال پیشامد D که A_i ها هر یک k_i بار (با هر ترتیبی) اتفاق افتند؟